

KURYER LITEWSKI

w WILNIE w PIĄTEK DNIA 18 STYCZNIA V.S. 1818 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE

Gazeta petersburska akademicka, zawiera z Moskwy pod dzień 27 grudnia: „W dzień Bożego Narodzenia, w którym obchodzi się razem pamiątka o swobodzenia Rosyji od nieprzyjaciół, Cesarz Jegomość z Najjaśniejszą Familiją słuchał mszy ś. w kościele Przemienienia Pańskiego. Mszą ś. i modły odprawiał zarządzający metropolią tutejszą Przenawielebniejszy Arcybiskup Augustyn. Potem znakomitsze osoby płci obojey, składały powinszowanie Cesarzowi Jmci i Osobom Najjaśniejszey Familii. Dnia tego był wielki obiad u Cesarzowej Jeymości, Maryi Fedorowny. Do stołu zaproszono wielu urzędników wojskowych i cywilnych. Przez cały dzień bito we dzwony wszystkich kościołów. Wieczorem miasto było oświetlone.“

Poczta Północna pod 31 grudnia z Moskwy, umieściła następujący artykuł: W przeszły piątek d. 28 t. m., tutejszy Jenerał Gubernator, Hrabia Tormasow, dawał świetny bal, który obecnością swoją N. Cesarz Jegomość z NN. Cesarzowemi i WW. Xiążętami zaszczycić raczył. NN. Cesarzowe db wieczórzy zabawić raczyły. Wszystko się łączyło, cokolwiek festynowi temu wspaniałość i przyjemność nadać mogło. Zgromadzenie gości było równie świetnym jak licznym.

Podług Poczty Północney z Petersburga d. 9 stycznia: „Najłaskawiey mianowane Freylinami NN. Cesarzowych, Hrabianka Morkowa, Hrabianka Zofia Musin Puszkina, i Xiężniczka Agryfina Trubecka. — Xiężniczka Kozłowska, mianowana Freyleyną W. Xiężny Jeymości Alexandry Fedorowny.

Moskiewski poczt-dyrektor, rzeczywisty radca stanu, Bulhakow, mianowany kawalerem orderu ś. Anny 1szej klasy. Radca kollegialny, Nabokow, urzędnik pocztamtu Moskiewskiego mianowany radcą stanu. Na nagrody dla urzędników i oficyalistów tegoż pocztamtu N. Pan łaskawie przeznaczyć raczył 37,000 rubli

W Woroneżu w dzień rocznicy narodzin Jego Cesarzowskiej Mości, z daney maskarady na rzecz inwalidów znaczną zebrano sumę.

Xiążę Jmć Pruski, Wilhelm, d. 22 grudnia przejeżdżał przez Słohim, a d. 24 przez Brześć-Litewski.

Jenerał adjutant J. C. Mości, jenerał kawalerji Uwarow, d. 12 grud. przejeżdżał przez Skwir do Kijowa.

Ruski Inwalid pod 6tym z Petersburga, donosi: iż ostatniey niedzieli straszliwy był wicher w Peterhofie. O szkodach żadnych nie namienia.

Kurs petersburski d. 8 stycznia: dukat hol. nowy 10 r. 70 kop., stary 10 r. 50 k.; zmiana złota 2 r. 81 k.; zmiana srebra 2 r. 84 k.

Kurs moskiewski d. 5 stycznia: duk. hol. 10 r. 60 k., imperyał 38 r. 60 k.; jefimek hol. 4 r. 90 k.; rubel nowy 3 r. 91 kop.

Kurs wileński: rubel srebr. 3 r. 90 k.; dukat 10 r. 93 k.; imperyał 37 r. 90 k.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 20 stycznia. W dniu wczorajszym obchodzono tu uroczystość, jak zwykle rocznicę urodzin N. W. Xiężny Anny Pawłowny, Małżonki Królewica następcy tronu Niderlandzkiego, i wszystkie władze składały powinszowania Jego Cesarzewicowskiej Mości W. Xiążęciu Konstantemu.

W roku zeszłym 1817 w Warszawie i Przedmieściu Praga urodziło się dzieci płci męskiej 1945, żeńskiej 1672 razem 3617. — Zaślubiło się par 1118 — Umarło dorosłych i dzieci płci męskiej 1886, płci żeńskiej 1590. W ogule osób 3476 — a zatem urodziło się więcej jak umarło 141.

Zagajenie posiedzenia publicznego Towarzystwa Królew. Warszaw. Przyjaciół Nauk w dniu 15 stycznia 1818 przez Stanisława Stażycę Radcę Stanu, Prezesa tegoż Towarzystwa.

Rozprawy odpowiadające na zapytania, przez Towarzystwo do publiczności przed dwiema laty podane, zostały wzięte pod rozwagę. Na zapytanie: iakie są do robienia dróg w różnych częściach naszego kraju sposoby najłatwiejsze, najmniej kosztowne, a razem zapewniające drogę wygodę i trwałość, odebraliśmy jednę tylko odpowiedź. Pismo to obszernie, zawiera w sobie wyciąg z różnych autorów, którzy pisali o robieniu dróg w Europie; lecz nie obejmując drugiej części zapytania; o zastosowaniu sposobów do różnych części naszego kraju. Co tem jest ważniejsze, że położenie teraźniejszego Królestwa Polskiego w porównaniu do całej Europy jest niezmiernie różne. Bo od Pilicy aż do Niemna jest to całkiem krajina z samych tylko ziem zsepowych czyli opławych złożona.

Przecież praca autora jest szacowną: Deputacyja w swym raporcie z Wydziału umiejętności mówi o niej z uwielbieniem. Tow. sądzi, że to dzieło, iako jedyne w języku Polskim, mogłoby stać się dla kraju bardzo użytecznym, gdyby Pisarz nadał mu inny porządek, i wszedł w zastosowanie sposobów w różnych częściach naszego kraju.

Rozsądzenie rozpraw odebranych na zapytanie: o zachowaniu drzew od mrozów, ieszcze przez Deputacyą nie jest ukończone.

Szanowny Tow. naszego Członek, ticzony Chodkiewicz, który z bogactw literaturę krajową wypracowaniem w oyczystym języku całej Chemii, udoskonalił oraz własnym wynalazkiem środki używania mieszaniny gazów do topienia wszelkich kruszców i ziem, przez wynalezienie i szczęśliwe użycie rurki probierskiej, która w takowych doświadczeniach pracującego od wszelkich niebezpieczeństw zabezpiecza.

Rektor Pijarskiej Szkoły Wojewódzkiej, zacny Kolega Bystrzycki, pracował nad wykazaniem postępu nauk fizycznych w Polsce od piętnastego wieku do teraźniejszych czasów. Nauki fizyczne, istotnie niszczące przesady i zabobonne fałsze, znajdowały w innych Europy krajach wielkie przeszkody i prześladowania. Nie doznały tego nigdy w narodzie Polskim. Owszem w każdym wieku uczeni znajdowali Rządu opiekę, w narodzie poważanymi byli. Kiedy w Anglii Roger Bacon musiał kryć się, i przed prześladowa-

niem uciekać; kiedy we Włoszech *Gallilei*, ięczał bez wzbudzenia nad sobą litości wtrącony w ciemne świętego śladztwa więzienia, wtenczas w Polsce *Witellion* bez przeszkody zagłębiał się w tajnikach stosunków przyrodzenia, odkrywał nowe prawdy, wykazywał zadziwiające skutki, i podawał myśli wystawienia *Archimedes*a palących zwierciadeł. A wielki *Kopernik*, w kraju powszechnie szanowany, iako w hierarchii Duchowieństwa Polskiego Prałat, i powszechnie poważany iako mędrzec, pisał spokojnie o obrótach i biegu ciał niebieskich swoje nieśmiertelne dzieło.

W tymże Wydziale umiejętności Kollega *Majewski*, Archiwów Krajowych Rejent, oddając imieniem Tow. winną część zmarłemu Członkowi *Szuch*, zebrał i wystawił wszystkie jego naukowe pisma i czyny. Pochwała ta na dzisiejszym posiedzeniu czytana będzie.

W dwóch ostatnich latach powzięto w Anglii myśl założenia banku oszczędności, w którymbym ubożsi rolnicy i rzemieślnicy, co sobie oszczędzą, to dla zachowania na wypadki nieprzewidzianych potrzeb, mogli z bezpieczeństwem i z procentem składać w oszczędności banku, i w każdym czasie odbierać z pro wizyą złożoną kwotę. Myśl ta szczęśliwie od kilku lat powzięta, i w roku 1814 skuteczną była w *E-dynburgu*, przez ustanowienie podobnego banku, a przez Parlament Angielski została w zeszłym roku zatwierdzoną. Ustawa taka może mieć skuteczny wpływ na obyczaje, może uboższych ludzi pracowitych oswajać z porządkiem, może wstrzymywać ich od marnotrawienia bez potrzeby tego, co zachowane ratować ich od nędzy i upadku w potrzebie potrafi; może ich zachować od wielu złych nałogów i złych czynów. Członek nasz Korrespondent, *Karol Gröll*, wypracował w tym przedmiocie i przesłał Towarzyst. użyteczną rozprawę.

Wydział nauk pięknych zatrudnia się ciągle historią narodu. Gorliwy o wszystko co jest narodowe w tymże wydziale Członek, *Julian Niemcewicz*, już ukończył Panowanie *Zygmunta III*. Zaczny Kollega *Gołębiewski* wygotował i pod rozwałę Tow. przesłał opis Panowania *Władysława Warneńskiego*. Prałat *Szaniawski* pozbiierał z dzieł narodowych ciekawe wiadomości o Rzeczypospolitej *Babińskiej*. Opis ten na dzisiejszym posiedzeniu udzielony będzie.

Kollega *Elsner*, Dyrektor Muzyki narodowego teatru, wypracował dzieło, w którym stara się okazać, że główne zasady składu języka Polskiego, nadają mu wielką łatwość stosowania się do muzyki, i zawierają razem takie własności, z których można wyprowadzić i ułożyć pewne stałe Polskiej prozodyi prawidła. Przedmowa do tego dzieła czytana będzie.

Krupa, jedna z tych chorób, które po ospie nawięcey i gwałtownie wytracają rodzaj ludzki, zwróciła na siebie w tymże czasie uwagę wydziału Umiejętności. Kollega, Doktor *Kinzel*, wypracował w tej mierze użyteczne dzieło.

Zaczny szkół Woiewódzkich w *Płocku* Rektor *Przybylski*, oddał Tow. ważny rękopism zmarłego *Jonne-mana*. Pismo to zawiera szczegółowe wiadomości zmian, wypadków, i dzieł Ziemi *Wschowskiej*. Mogłoby służyć za wzór dla innych Pisarzy, którzyby się podobną pracą, czyli opisywaniem znanych sobie dokładniej Ziemi i Powiatów zatrudnić chcieli. Takie zbiory szczegółowych wiadomości rozmaitych części naszego kraju, wieleby do ogólnej historii pomocnymi być mogły.

Trajedya *Cyd* w oryginale Francuzkim tworem jenuzu; w ostatnim tłumaczeniu przez Kollegę *Osińskiego*, jest w Polskim języku naydoskonalszym wzorem. Przetę w miejsce Trajedyi *Templaryuszow*, sam Autor dziś z niej wybrane wyjątki deklamować będzie.

Towarzystwo nasze utraciło w zeszłym roku szanownych Członków, *Przeczytańskiego* i *Kopczyńskiego*. Jeden i drugi zasłużyli się krajowi przez długie swoje prace w edukacji Publicznej. Obadway pod obce-

mi Rządami i pod Rządem Warszawskiego Xięstwa, usilnie i ciągle starali się o ocalenie i o wzrost z tyłu miar użytecznego *Pijarów* Instytutu. Nadto, pierwszy był słynnym *Kaznodzieją*, biegłym w Matematycznych naukach, i napisał dla użytku młodzieży o *Logice* dzieło. Drugi jest powszechnie w kraju znany z swoich prac Grammatycznych. On pierwszy ułożył i wydał Grammatykę Polskiego języka.

Również utraciliśmy przez śmierć pracowitego, Kollegę Xiędza *Krajewskiego*. Prócz wielu rozmaitych drukami wydanych przez niego pism, był on iednym z pracowników nad historią narodu. Ukończył i oddał Tow. opisanie Panowania *Jana Kazimierza*.

Przed kilku dniami też nieużyta śmierć zabrała z pośród naszego grona *Marcella Bacciarellego*. Dzieła jego ozdabiają mieszkania naszych Królów, one podadzą potomnym jego prace, i jego pędzla doskonałość.

Pokój wam i uwielbienie szanowne cienie! Wasze prace i wasze cnoty, wśród nas przykładem zostaną.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Francya

(Z *Korr. hamb.*) *Paryż*, dnia 6 stycznia. Jenerał *Sebastiani* przybył z *Korsyki* przez *Marsylię* do *Paryża*.

Dla oszczędności Korpus Inżynierów także zmniejszony został ze 400 na 350 oficerów.

Między korpusami, które w dzień nowego roku Królowi powinszowania składały, znajdował się też centralny konsystorz izraelitow.

Dnia 23 grudnia w *Perpignan* w kościele, wieczorem o godzinie 10tej, właśnie gdzie nabożeństwo północne odprawiono się, spadł z wieży nowy dzwon 35 centnarów wazący, i zabił dzwonnika.

Lord Wellington wyjechał ztąd do *Cambray*, ale spodziewany jest znowu około końca terażniejszego miesiąca.

Xiążę Taylleyrand często się teraz ukaznie na dworze.

W *Processie* Pana *Fualdes*, powołanych będzie z *Rhodes* około 500 świadków. Na 10 godzin drogi w około *Rhodes* zaięto rekwizycją wszystkie konie.

W rzeczy pojedynku, zasłęgo przed niejakim czasem między *Półkownikiem*, *Hrabią St. Maurice*, i *Półkownikiem Dufailly*, w którym pierwszy zabitym został, nastąpi teraz prawne roztrząśnienie. Jeden z sekundantów jest *Parem* Francyi, nie może zatem być pociągniony tylko przed *Izbę Parów*.

Paryż ma teraz 1109 ulic, 16 mostów, 28 rynków, 9 więzień, 12 pałaców, 40 łosciolow, 10 teatrów etc.

W tych dniach wyddą roczniki *Pani Manson* z jej wizerunkiem.

Miasto *Beauvais*, podług dawnego już od 1472 roku zwyczaju, ofiarowało Królowi na nowy rok barana, przez swojego deputowanego na terażniejszym zebrawaniu *Izby*.

Donoszą od granic francuzkich pod 8 stycznia: „Mówią, że Rząd francuzki w powtórnych notach przekładał, ażeby woysko zajmujące wyprowadzone być mogło z Francyi: gdyż duch publiczny tak znacznie się poprawił, że wyprowadzenie to bardzoby dobry wpływ na duchu tym sprawiło. Dodają, że odpowiedź mocarstw sprzymierzonych ściaga się do tego, iż pomienione wyprowadzenie nie prędzey nastąpić może, aż póki Francya przyiętych obowiazkow nie uskuteczni, i póki względem spokojności Francyi zupełna pewność nie będzie.

(Z *gaz. berl.*) Król nie używał oddawna tak dobrego zdrowia iak teraz. Prócz osłabienia w nogach zresztą *N. Pan* używa zupełnego zdrowia.

Przepisy *Marmonta* sprawiły swój skutek w departamentach *Isery* i *Rodanu*. Sąd prowotalny przestał na tem, że buntowników *Brun* i *Biolet*, którzy, za należenie do spisku z d. 4 maja 1816, zaocznie na śmierć osądzeni zostali, tylko na zamknięcie do 5 lat skazani. Podobnyż wpływ uważają i w *Lionie*. Tameczny Sąd

prewotalny nie osądził jeszcze sprawy trzech zbiegów; dawniejsze nawet wyroki nie są spełniane; człowiek jeden, którego sąd na zesłanie skazał, chodzi swobodnie w *St. Genis*. Prefekt w *Grenoble*, zaczyna składać z urzędów tych merów, którym przesadzony sposób myślenia przypisywano. Podobny los spotkał już czterech urzędników.

Częste przejazdy Anglików, do *Paryża* i ztamtąd, mają bardzo ułatwiać przewóz kontrabandy.

Ciągle jeszcze utrzymują, że na tegorocznem zgromadzeniu się Izby, nie przyjdzie jeszcze do roztrząsania rzeczy względem konkordatu, ale że wprzód jeszcze niektóre odmiany uczynione być mają. Budżet znajdzie wiele trudności w biurach, i żądano w wielu rzeczach objaśnienia od ministrów.

Podług okólnego pisma Rektora Akademii w *Nancy*, który razem przodkuje akademii w *Metz*, w 5 departamentach do jego wydziału należących, jako to departamentu *Meurthe, Mozy, Wasgowii, Mozelli i Ardenes*, jest szkół początkowych 2,974, w których się uczy 157,540 dzieci. W liczbie tej nie ma objętych około 400 szkół dla dziewcząt. Ztąd okazuje się, że niemasz prawie żadnej gminy bez szkoły, chyba w niektórych małych wioskach w górzystych departamentach *Wasgowii i Ardenes*, które dla ubóstwa nie są w stanie utrzymywać nauczycielów.

Rząd czynił doświadczenia w *Brest, Tulonie* i w *Rochefort* z czyszczoną wodą, naprzód na osadzonych na śmierć zbrodniach, i wszystkie trzy doświadczenia dały nadzieję, że morską wodę, nowo-odkrytym sposobem czyszczoną, bez uszczerbku zdrowia, przynajmniej przez cały miesiąc, używaćby można.

Dnia 21 października osada *St. Pierre*, na *Martynice*, dotknięta była burzą, jaka w okropnych skutkach swoich równie nie miała. Utrata około 1000 ludzi, 25000 beczek cukru, oraz $\frac{9}{10}$ stojących w portach okrętów, nie licząc w to szkody w budowlach, polach i bydłe, pograżyły wszystkich w najgłębszym smutku.

Korpus Austriacki we Francji pozostanie na swoich stanowiskach, i zawarto układy względem dostarczenia mu żywności na rok 1818.

A n g l i a.

(Z *Korr. hamb.*) Londyn d. 7 stycznia. Tegoroczne posiedzenie parlamentu, mające się rozpocząć d. 27 stycznia, nie będzie otworzone przez Xiążęcia Rejenta osobiście, ale przez Kommissyę: gdyż przypomnienie o śmierci Xiężny *Karoliny* byłoby dla Xięcia Rejenta nader ciężką rzeczą.

Podług doniesień z wyspy *ś. Heleny* pod 25 grudnia, sekretarz *Bonapartego* usiłował zabronioną korespondencją z wielą tam osobami utrzymywać. Odesłano go na przykład *Dobrey Nadziei*.

Kuryer zapewnia, że okręt wojenny, który do *Peru* dla powstańców jest przeznaczony, na *Tamizie* ubraja się teraz. Nie można się spodziewać, żeby mógł uniknąć czuności strażników celnych.

Przybył tu *P. Floret*, z oświadczeniem współbolesci dworu wiedeńskiego, z okoliczności śmierci Xiężny *Karoliny*. — Xiążę *Leopold* wyjechał z *Claremont* do hrabstwa *Dorset*. Zamysła on nazawsze w *Anglii* zostać.

Wszyscy dalsi więźnie stanu, z małym wyjątkiem, mają być puszczeni na wolność, pod warunkiem, że na najpierwszy termin prawny stawić się będą.

Xiążę Rejent ma ustanowić nowy order, *Welch Order*, podobny do orderu, *ś. Jędrzeja* i *ś. Patrycyusza*, liczba kawalerów ma być 12, prócz panującego: instalacya najpodobniej odprewi się 1 marca, jak w dzień *ś. Dawida*, patrona *Wallii*.

Kontr-admirał, *Onslow*, umarł, mając lat 77.

W ostatnim kwartale roku 1816, przychód *Brytanii* W. był wyżey 12 milion., a w równymże okresie roku zeszłego 13 mil. f. s.

W marynarce naszej liczymy 5801 oficerów. W tej liczbie 191 admirałów, 868 kapitanów stacyy-

nych, 793 komandorów, 3159 poruczników. W rzeczywistej służbie jest 412 oficerów, między którymi 12 admirałów.

Znajomy Hrabia, *Zenobio*, pochodzący z jednej najdawniejszej rodziny weneckiej, umarł mając lat 56 wieku. W młodszych latach zwyczajem jego było na jeden wieczor po 5000 f. s. na faraona w *Wersalu* przegrywać.

Xiążę *Wellington* wkrótce jest do *Londynu* spodziewany. Wojsko zajmujące, przynajmniej jeszcze w przeciągu roku z Francji nie wyjdzie. O pożyczkę 8 mil. f. s. dla *Francji* robią się teraz w *Paryżu* układy z krajowemi i zagranicznymi bankierami.

Król mówi często o Xiężniczce *Amalii*, od lat trzech zmarłej; a prawie zawsze, gdy się spać kładzie, rozmawia z tą ukochaną córką, jak gdyby już na tamtym świecie z nią zostawał.

Pewny Anglik potrafił temi czasy oswoić zupełnie Cielę morską. Ma ono przenikliwość psa, niewychodzi z domu pana swego, i z ręki jego pożywa. Podczas łowienia ryb wsadzają to zwierzę w wodę, i płynnie kilka mil za łódką pana swojego. Nadaremnie doświadczano go nieraz odpędzaniem, niechciało odstąpić pana swojego, ale chciało wleść w łódkę za nim.

Posiadłości Wielkiej Brytanii są następujące:

1.) Wyspy Angielskie w Europie, mające obszerności 112,851 mil kwadratowych, a 17 milionów mieszkańców. Nie liczą się w to: *Gibraltar* mający 16,000, *Malta* 95,000; *Helgoeland* 150 mieszkańców, ani wyspy *Jonskie*.

2.) W Azji posiada Anglia: *Indye* mające 51 milionów, *Sumatra* 4,000, i *Ceylan* 20,000 mieszkańców.

3.) W Ameryce: *Kanada* mająca 230,000; *Nowa Fundlandya* 10,000; *Cap Breton* 5,000; *Nowa Szkocya i Nowy Brunswick* 40,500; *Jamaika* 285,000; Wyspy *Bermudy* 12,000; *Barbadoes* 90,000; *S. Christoph* 23,000; *Trynidata* 20,000; *S. Lucya* 10,000; *Newis i Monfferrat* 20,800; *Dominica* 16,200; *Grenada* 25,000; *Tabago* 20,000; *St. Vincent* 13,000; *Surinam* 46,000 mieszkańców.

4.) W Afryce posiada Anglia: *Sierra Leona* z 1000; *Przylądek dobrej Nadziei* z 65,000 mieszkańców.

Neu-Süd-Wallia ma 15,500 mieszkańców, a jest prawie tak wielka, jak Europa.

Ogółem więc panuje Król angielski nad krajami, mającemi 1,280,350 mil kwadratowych, a 69,124,800 mieszkańców. Póliczywszy w to *Hannover*, panuje nad 70 milionami ludzi. Państwo jego jest po *Chinach*, największe i najobszerniejsze na ziemi.

Londyn, d. 9 stycznia. W kawiarni *Lloyds* zebrało 500 f. s. na pogorzalców w *Neuffoundland*.

Podług doniesień z *Wenezueli*, generał powstańców *Piar*, mulat, d. 16 października w *Angostura*, jako zdrajca i spiskowy, stracony został.

Okręt amerykański *Wabach* z *Baltymory*, około *Macao* przez morskich rozbojników indyjskich napađniony został. Rozbojnicy do 20 ludzi zabili lub ranili, zabrali 36,000 dolarów i 35 skrzyń opium.

W Ameryce założono nową wieś, pod imieniem *Waterloo*.

W roku 1785 i 1799 były już zawierane traktaty między *Prussami* a *Północną Ameryką*.

Dla wielkiej liczby maytków, po ulicach londyńskich żebrzących, z dobrowolnej składki utworzono zakład udzielania im żywności. Już około 400 ludzi przyjęto do tego zakładu. Admiralicya wyznaczyła 3 okręty dla przyjmowania żebrzących maytków, i potrzebne uczyniła rozporządzenia do udzielania im żywności, jeżeliby na okrętach zostawać chcieli.

Papiery publiczne nieco się zniżyły. — Cukier i kawa podrożały.

H i s z p a n i a

W rozporządzeniu Królewskiem, według którego (jak w przeszłym numerze gazety naszej namieniono) co rok około 17,000 ludzi w miejsce abszytowanych żołnierzy do wojska zaciągają się, okazuje się to, że w tych zaciągach wielka część

wyjątkow dawniejszemi rozporządzeniami ustanowionych, uchyloną być ma. Szlachta ma podobnież losować, i w stopniu żołnierzy szlacheckich czyli kadetow służyć, jeżeli żądanym formalnościom zadosyć uczynić zdoła. Kto od zaciągu wolnym być chce, musi 20,000 realów Velońsk. (2,000 ZR. monetą konwencyyną) zapłacić. Podobnież nie są już więcey wyiętymi od służby wojskowej 1.) Duchowni, którzy wprawdzie tonzurę mają, ale nie wyższe poświęcenia otrzymali, jeżeli zadnych prebent duchownych nie posiadają; 2) nowicyusze w zakonach 3) urzędnicy inkwizycyjni, którzy dyplomu od Króla nie mają; 4) bakalarze; 5) alkadowie S. Hermandady; 6) synowie officerscy; 7) milicye mieskie; 8) pasterze czyli owcarze (*transhumantes*), którzy merynosowe trzody z pastwisk zimowych na letnie, tudzież na odwrót pędzą; 9) podrzótki, etc. etc. Względem losowania na rok 1818, które 17,950 bezzennych mężczyzn od 17 do 36 lat wieku mających dotknie, wydano już rozkazy, uprzywilejowanym zaś prowincyom (Biskajskim) ma zostawionym być wybór, czyli część żołnierzy na nie przypadającą przez losowanie, czyli też innym sposobem, jaki się onymże stosowniejszym być zdaie, dostawić zechca.

Liczba ludzi mających się w czterech latach dostawić do wojska, wynosi 71,800.

W ł o c h y

Przed kilka tygodniami przyprowadzono do Rzymu z Marchii Papieżkiej i Romanii wielu więźniów stanu, których częścią w Zamku s. Anioła częścią w zwyczajnych więzieniach osadzono. Słychać, iż myśleli o balić rząd, wzniecić pożogi, mordy, rabunki i wszelkie okropności. U kilku z nich znaleziono broń i noworobione puginaty. Obrali sobie za pozor niepodległość Włoch i nieprzyzwoitość rządu duchownego. Jeszcze w lecie uknowano podobny spiszek, i w nocy z dnia 24 na 25 Czerwca chciało raptownie napasać na *Macerata*, iedno z celniejszych miast Marchii, uderzyć we dzwony na gwałt, podpalić niektóre domy, i wyrznąć wskazanych nieprzyjaciół. Wielkorządca *Nembrini*, wcześnie o tem uwiadomiony, sprowadził potrzebne wojsko, i niebezpieczeństwo odwrócił. Odkryty znowu spiszek iest zarodem dawniejszego, pochodzącego od tajnego towarzystwa *Carbonari* (węglarzy), które z krajow Neapolitańskich rozciągnęło się do prowincy Papieżkiej, i tam wielu stronników znalazło.

Konkordat zawarty między Papieżem i Królem *Łudwikiem XVIII*, iak we Francyi, tak i w Rzymie nie wielką odbiera pochwałę. Spodziewano się, iż Francya przyymie teraz bez żadnego oporu pewne zasady, którym Monarchowie wraz z duchowiestwem wszystkich prawie krajow Europejskich od wieków się opierali. Powstała w Rzymie na wolność Kościoła Gallikańskiego, która się sprzeciwia iedności Kościoła Katolickiego; uważają także za zgorszenie, iż mianowanie Biskupow należeć ma do Króla; że wolno iest odwołać się od sądow duchownych do świeckich i że bulle i t. d. nie mogą się ogłaszać bez pozwolenia zwierzchności.

Zjednoczone Stany Amerykańskie

Washington d. 4. grudnia. Zawczora posiedzenie kongressu zostało otworzone przez poniższe poselstwo prezydenta, *P. Monroe*.

Spółobywatele Senatorowie i Reprezentanci!

W żadnym okresie politycznego bytu naszego, nie mieliśmy powodu winszowania sobie tak kwitnącego stanu kraju naszego, jak w terażniejszym. Obfitość płodów ziemi do zbytku posiadamy. Rozszerzony i zyskowny handel dochody nasze znakomicie powiększył. Kredyt publiczny do nadzwyczajnego podniósł się stopnia. Przygotowania obrony, na przypadek wojny, od której, podług doświadczenia narodów, nie możemy się spodziewać być wolnymi, podług systematu z gruntownym namysłem ułożonego, coraz daley postępują z szybkością, jaka tylko w dziele tak wielkiej wagi może być użytą. Rząd nasz wolny, na pomysłności i miłości ludu ugruntowany, większej nabył mocy i codziennie nabywa. Miejscowe zawiści szybko ustępują wielkim gruntownym i oświeconym zasadom narodowej polityki. Za tak niezliczone i tak wielkiego znaczenia dobrodzieystwa i korzyści, nie powinniśmyż zgodnie Naywyższej podziękować Istności, że nam ich udzieliła, a razem prosić, ażeby, zaszczerpiając w nas cnoty i siłę, do ich utrzymania, i do zostawienia nayspóźniejszym potomkom w naywyższej ich czystości.

Miło mi jest donieść wam, że układy z rządem angielskim względem zmniejszenia siły morskiej, Brytanii W. i Stanów Zjednoczonych, na jeziorach, za poprzednika mego zaczęte, ukończone zostały. Postanowiono w nich, iż żadna strona na jeziorach Champlain i Ontario, nie więcey jak jeden okręt, a na jeziorach Erie i Górnem nie więcey jak dwa okręty, każdy okręt tylko jednem działem uzbrojony utrzymywać ma, i że wszystkie inne uzbrojone obu stron okręty, których dokładne listy wzajemnie zamienione zostały, rozbrojone być powinny. Również zgodzono się, iż na przyszłość utrzymywać się mające okręty, tylko do wewnętrznej służby, każda strona ośm mieć będzie, i że to urządzenie, w sześć miesięcy po uczynionej wiadomości o ich ukończeniu dla obu stron stanie się obowiązującym. Przez to urządzenie usunione zostały niepotrzebne dla obu stron wydatki, a co jeszcze ważniyszem jest niebezpieczeństwo, nieporozumień między uzbrojonymi okrętami na tych jeziorach, które bardzo wielkie były, zostało uprzatnionem.

Z równaż stodyczą przychodzi mi donieść, że kommissarze, którym podług 4go artykułu traktatu gandawskiego powierzono było, rozstrzygnąć, do kogo różne wyspy na odnodze Passamaquaddy, z mocy traktatu 1785 należą, zgodzili się na to, że wszystkie wyspy, które od ostatniej wojny, przez którąkolwiek stronę osadzone były, do teyże należą. Kommissarze, którzy w mocy innego artykułu traktatu gandawskiego, względem ustanowienia granic układali się, postąpili już w tey rzeczy, ale jeszcze nie ukończyli. Względem nieporozumienia, które między obydwoma rządami, podług gandawskiego traktatu, co do prawa Stanów Zjednoczonych do ryb i solenia na brzegach angielskich, w północnej stronie naszych granic zaszło, a przez traktat 1785 zapewnione zostało, jeszcze trwają układy. Żądanie naszego rządu, względem rozciągnięcia zasad konwencyi londyńskiej na osady angielskie, przez którą, handel stanów zjednoczonych do portów angielskich w Europie równość ma zapewnioną, od rządu angielskiego nieprzyjęte. Gdy ten przedmiot między obydwoma rządami tym sposobem po przyjacielisku ulatwiony został, a rząd Brytanii nie zdaje się być skłonny do uchylenia się od będących urzędzeń, zostaje więc podać kongressowi do rozwiązania: czy inne urządzenia, względem opieki i podniesienia żeglugi naszej mają być czynione. (Dokończenie nastąpi)

W mieście *Sawannah*, ogłoszono prawo, zabraniające wszystkim mieszkańcom, dawać naukę czytania i pisania dla niewolników negrów. Przystępujący to prawo, zapłaci winy 30 talarów, a jeżeliby był Negrzem lub Kreolem, odbierze 39 uderzeń. Donosi o tem gazeta baltymorska, ale w Londynie nie chcą temu wierzyć.

WILNO DNIA 18 STYCZNIA 1818 ROKU

— Wilno —

W przyszłą niedzielę, to jest dnia 20 t. m. stycznia, dana będzie Maskarada w domu W.W. Müllera na dochód ubogich, pod opieką Wileńskiego Towarzystwa Dobroczyńności zostających; o czem Towarzystwo Szanowną Publiczność zawiadamia.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Niemcy

Wielki Xiążę Darmstadtzki, ze względu na teraźniejszy stan ludności swojego kraju i użyte środki obrony, zmniejszył czas służby w wojsku liniowym z lat 10 na 8.

Zjeżdża się do Frankfortu wiele francuzów, chcących widzieć się z *Las Casesem*.

Gdy Panią *Krudener* prowadzono pod strażą policyjną przez pewną wieś niedaleko *Weymaru*, gdzie krótki czas zabawiła, przybyło tam kilku uczonych, z ciekawości iey widzenia. Znajdował się także między nimi *P. Kotzebue*. Pani *Krudener* poszła zaraz do niego, i dobitnym głosem rzekła: *Nawróć się WPan!* Odpowiedział *P. Kotzebue*, iż jest za stary; wsiadł zaraz do pojazdu i odjechał.

Wygnany z Francji *Forbin Janson*, któremu *Linz* wyznaczono na mieszkanie, niedawno z tamtąd zniknął. Na pogłoskę, że się udał do Bawaryi, rząd austriacki uczynił stosowne przełożenie; lecz okazało się, że opatrzony był fałszywym pasportem, i dla tego żadnego podejrzenia niesciągnął na siebie.

Ameryka hiszpańska

Ostatnie gazety amerykańskie dochodzą do 30 listopada; z tych urzędowa (*Intelligencer*) donosi, iż ajenci, mający sobie polecone sprawowanie interesów nowych rządów w *Wenezueli*, *Chili* i *Buenos Ayres*, przybyli do Północnej Ameryki, i że wspomniane rządy mianowały także ajentów w rozmaitych portach północnej Ameryki.

Flotylla Amerykańska, złożona z kilku lekkich okrętów, wypłynęła d. 24 listopada z *Nowego Yorku*, a krążyć będzie na ciemninie meksykańskiej.

Z wyspy *S. Tomaza* odebrano wiadomość, iż generał powstańców południowo amerykańskich, *Bolívar*, odniósł dwa znakomite zwycięstwa nad wojskiem hiszpańskim.

Wojsko portugalskie nie ustąpiło jeszcze z *Monte Video*, a większa część korpusu *Artigas* przeszła do powstańców *Buenos Ayreskich*. Generał *Martin* wzmocnił się w *Chili*.

Listy z *Buenos Ayres*, do ostatnich dni października dochodzące, zapewniają, że wojska portugalskie w *Monte Video* opanowały przy uściu rzeki *Plata* wysepkę *Gorriti*; gdyż *Maldonado* osadzone jest przez *Artigasa* naczelnika buntowniczej jazdy. Ma to szkodliwy wpływ na handel; gdyż obie władze pobierają cło od wychodzących okrętów. Od skur *np.* od sztuki zapłacić potrzeba *Artigasowi* 1 real, Portugalczykom 1½ reala.

Z *Baltimore* wyjechała komisya Amerykańska, dla udania się z *Norfolk*, na fregacie *Kongress*, do *Buenos Ayres*. Wystanie tej nadzwyczajnej komisyi, której poselstwo nader ważne być musi, stanie się zapewne powodem do żwawych rozpraw na posiedzeniach kongressu.

Dozwala się drukować Niemczewski Prof. O. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

Ogłoszenie Prenumeraty.

Pamiętnik magnetyczny wileński wydawany będzie na r. 1818 w następnym porządku: Nr. IX wydzie d. 31 marca, Nr. X d. 30 czerwca, Nr. XI d. 30 września, Nr. XII d. 31 grudnia. Te cztery numera składać będą Tom trzeci rzeczonoego Pamiętnika, którego pierwsze dwa tomy wyszły w ciągu r. 1816 i 1817. Prenumerata roczna miejscowa kosztuje rub. srebr. 2½ Prenumerować można u *Alexandra Zoltkowskiego* w Xiegarni XX. Pijarów. Prenumerata roczna z pocztą kosztuje rub. srebr. 4 i prenumerować można w *Gazetnej Expedycji* przy Pocztańcu litewskim, lub po kantorach pocztowych, należących do tegoż Pocztańtu.

OGŁOSZENIA.

1. W czasie licytacji młyna, Królewskim zwanego w mieście Wilnie, na trzyletnią dzierżawę, ostatecznie postąpiono rocznej opłaty za tęż dzierżawę rubli srebr. 3021. Rząd Uniwersytetu podając o tem do wiadomości publicznej, wzywa razem, iż jeżeli by kto życzył wyższą ofiarować sumę nad pomienioną ilość rub. srebr. 3021. ma stanąć na sessyę Rządu Uniwersytetu dnia 28 stycznia m. t. o godzinie 6 po południu i podać swoje oświadczenie na piśmie, dotychczasową prawną ewikcyą, odpowiednią summie za roczną dzierżawę płacić się ma-

jący. Do terminu zaś 28 stycznia życzący w każdym czasie mogą przeyrzeć w kancelaryi Uniwersytetu warunki kontraktowe.

Sekretarz *Felix Mierzejewski*.

1. Sąd Główny Litwo Wileń Departamentu Wremiennego, za Najwyższym Imiennym Ukazem na rozządzeniu całej sprawy byłego Prezydenta miasta Wilna *Tomasza Reyzera* ze wszystkimi jego kredytorami i Debitorami wyznaczony, czynił stosowne w tym publikaty przez gazetę *Kuryera Litew.* mianowicie roku 1816 *Decembra 5* dnia, powtóre roku 1817 *Januاری 29*, potrzecie roku 1817 *Aprila 5*, w których ostrzeżono; iż nieprzychodzących wierzyteli, pretensye amissyj ulegać będą, względnie Debitorów, że w ich niestaniu poszukujące się na onych summy wedle dowodów przez *J.P. Reyzera* złożonych oczywiście przysądzone zostaną. Na ostateczne zaś i oczewiste całej sprawy rozządzenie termin 2 *Okłobra 1817* roku naznaczony. Od którego Sąd zajmując się, w celu rychłego wypełnienia Najwyższego Ukazu postanawia całą sprawę wziąć do ostatecznej namowy na dniu 25 *februاری* idącego 1818 roku, a gdy znajdując, że z liczby pozywanych przez *J.P. Reyzera* Debitorów niewielu z obiasnieniem przychodzi; przeto ostatecznie ostrzeżo; iż którzy z wierzyteli do oznaczonego czasu 25 *februاری* z dowodami do Sądu niniejszego prawnym porządkiem nieprzyjdą; tych pretensye pod amissyą poddane będą; z debitorów zaś, którzy do tegoż czasu prawnej odpowiedzi niezłożą, na tych summy z dowodów przez *J.Pana Reyzera* okazane, oczewistym wyrokiem dla satysfakcyi wierzyteliom przysądzone zostaną. Datt Roku 1818 *Januar 27* dnia.

Jan Rossochacki Assessor i Kaw.
Sekretarz Tytular. Sowiećnik *Wacław Klukowski*.

3. Rząd Gubernski Litewsko Wileński zaskutecznie prosbę Jana Znoski Nadwornego Sowieтника, w Imieniu Marcina i Franciszka Znosków, oraz dalszego Rodzeństwa, jako krewnych i naturalnych Successorów Kazimierza Kmieczeńskiego, urodzonego z oycza Jana Kmieczeńskiego Kolleskiego Registratora i Anieli z Znosków Kmieczeńskiej, który przy końcu roku 1811 oddalił się z miasta Wilna niewiadomo dokąd; stosownie do Rezolucyi swojey z 8 ominiętego Xbra nastaley; uprasza wszystkich mogących wiedzieć o życiu lub śmierci pomienionego Kazimierza Kmieczeńskiego, aby wiadomość o nim niniejszemu Rządowi wprost, lub przez miejscowe Policyjne władze zakomunikować raczyli, dla uspokojenia krewnych, i przystąpienia do urządzenia pozostałego tegoż Kmieczeńskiego majątku i interessów. Dat 1818 roku January 9 dnia.

Wincenty Ławrynowicz Sowieтник.
Sekretarz Kazimierz Nowicki.
Kolleski Sekretarz Jan Majewski.

3. Kommissya Sądowa Edukacyjna na Gubernii Litewskiej, Białoruskiej, Mińskiej i Obwód Białostocki ustanowiona, ułatwianiem czynności Ekonomicznych ciągle zajęta, ażeby zbliżyć w Sądach swoich rozprawę stronom za Aktoratai interesować się mogącym, i udzielić im czas do zupełney przed przywołaniem Aktoratów gotowości, przez niniejsze ogłoszenie, wszystkich za pozwami rozprawiać się w tęj Kommissyi mających, obwieszcza, iż na dniu 15 Februaryi nadchodzącego 1818. roku dowołania Aktoratów przystąpi — Dnia 21. Decembra 1817. roku — (podpisali) Michał Römer w mieście Prezesa — Adam Hrabia Chreptowicz Kommissarz — Rudolf Hrabia Tyzenbauz Kommissarz — Michał Dmochowski Pisarz;

2. Sad Taxatorski Exdywizorski na majątek zesłego Wileń. Gubernskiego strabozego Jana Sławińskiego przeznaczony w mieście Wilnie eksystujący, uwiadomieniu wszystkich do majątku tegoż Sławińskiego i zesłego Ziem, Wileń Pisarza Ignacego konczy mających pretensye Kredytow i Pretensow. iż ten sad w dniu 17 terazn. miesiąca Januaryi całą niniejszą konkursową sprawę wzięmie do namowy dla ostatecznego rozpoznania — o czem dla wiadomości ichże awizacyą do gazety Kurjera Litew. podaie — 1818 Januar. 3. dnia.

Jan Ciechanowiecki Sędzia Ziem. Wileń. Prez.
Michał Sawicki Sędzia G. Wileń. Exdywizor.
Karol Mosiewicz Sędzia G. Oszm. Exd.

2. Roku 1817 Xbra 20 dnia. Jako w terminie przez powtórne odroczenie na zjazd za właściwy ukazany, z liczący urzędników do wyexpedowania aktu taksy i Exdywizory funduszow W. Tom. za Wieczora Rotmistrza Oszm. przez Remisę oznaczonych, dwaj podsekowio Pttu Ignacy Bucewicz Pttu Mińskiego i Józef Stenewicz Pttu Borysowskiego do folwarku Głównego Dolhinicz w powiecie Iłłuckim tytułwanego przybyli, posieważ dla przyczyny nie zwołania Urzędnika trzeciego czynności Sądowi swojemu właściwy bez kompletnie exekwować nie mogą zjazd następny stosownie do żądania Debitora W. Rottm. Wieczora na dzień 10 Februaryi 1818 roku odroczyli; aby przeto o tym interessowane strony zawiadomionym; były i takowego terminu pilnować się nieubliżyły, ja niżej przystąpię (iako nad tymże folwarkiem głównym Dolhiniczami z przeznaczenia Sądowego za Administratorkę ustanowioną) niniejszą awizacyą do Gazety Kurjera Litewskiego podaie. Dat 1817 Xbra 29 w Dolhiniczach. Antonina z Dresselów Wieczorowa Rottm. Oszm.

2. Niżej podpisany ma zaszczyt uwiadomić Przeswieitną publiczność, że nimie lecząc wszelkie nagaiotki, które po mojej kuracyi nigdy już na nowo nie powracają; a to sposobem żadnego bolu nieprawującym i nie używając żadnego instrumentu do zerznienis onych, mimo liczących świadczeń, które posiadam o rzetelney pomocy, iską cierpiącym od nagaiotek, czyniłem, nie biorę przedzy nagrody za moję pracę, aż po odbytem uleczeniu. Roleca.

iąc się względem Przeswieitnej Publiczności, donoszę oraz, że mieszkam w domu Alumnackim pod Nm 442 na ulicy Biskupiey położonym. Chcący mnie znaleźć raczy się zainformować u JP. Sokołowskiego mieszkającego w tymże domie, wchodząc w bramę po lewey ręce. Można także zostawić swój adress w domu Pani Joanny Stayingierowej na ulicy Zamkowej od Nm 193 który mnie pewnie dōydzie.
Henryk Hoffman.

3. W. Aniela Szczedrowska Sowietnikowa Izby Skarbowey Litt. Wileń. przez Dokument 1817 września 17 dnia zawarty, i przez intromissya tegoż roku i miesiąca dnia 19 sporządzoną, a 20 Loruadem w Ratuszu miasta powiatowego Rosien zeznana, dom w mieście Rosienach nad rzeczką Wilkuptem zabudowany, ze słajnią, i z całym placem, niżej podpisanej wiecznością wyprzedata, i w possessya oddata, zaręczając, że żadnych ani Skarbowych, ani mieyskich zaległościow, ani też partykularnych długow własnych, ani za kaucyami na tym domie opartych nie ma. Na pewność całą umówioną summę do dnia 23. Kwietnia 1818 roku u niżej podpisanego zostawiła. Ze zaś w tym terminie całą summę opłaconą zostanie; przeto, iżby każdy (jeżeliby kto miał) z pretensyami i dowodami rzecz usprawiedliwiającemi, wcześniej się zgłaszał, mam honor upraszać: po opłacie, zaś summy, to jest, po ominięnym terminie, niżej podpisany niebędzie w obowiązku za przemilczaną pretensya odpowiadać. Takową awizacyą sam aktor podpisuję w Rosienach 1818 stycznia 4 dnia. Vice Marszałek Powiatu Szawelskiego Onufry Lutkiewicz.

2. W magazynie na ion Pana J. H. Zigra, w Rydze, dostać można, za umiarkowaną cenę, jak wiadomo najlepszych zagranicznych nasion warzywnych, kwiatowych, polnych i leśnych, o których wydrukowana wiadomość z wyszczególnieniem ceny gratis się rozdaje.

5. Niżej podpisany mając chęć wyprzedawać cały swój zapas wina, mającego w różnych i najlepszych gatunkach na Niemieckiej ulicy w domu W. Aptekarza Welka uwiadomia przez gazetę Kurjera Litt. publiczność, iżby każdy życzący nabyć wielką lub małą partya, oraz kto zechce butelkami, raczy się udać do tego domu i przekonwać się o trunkach, jakie są w najlepszym gatunku. Ceny na onych wystawię jako niżej, taniej trzema procentami jak skupiono, na mieyscu.

Drugiey gildy kupiec E. E. Gersoni.

Wina fran. Garniec	-	-	zł. 8.
Muskatelu ditto	-	-	15. gr. 10.
Bordeaux ditto	-	-	7.
Pontaku ditto	-	-	9.
Szatomargo ditto	-	-	16.
Szatolafit ditto	-	-	20.
Malaga N. 1 ditto	-	-	15.
dito Stary ditto	-	-	20.
Modera ditto	-	-	18.
Drey Madera ditto	-	-	22.
Franc. stary ditto	-	-	15.
dito ditto ditto	-	-	20.
Reńskiego ditto	-	-	32.
Grawius ditto	-	-	12.

(i dalsze gatunki)

Nowe Xiazki

2. W xiegarni Uniwersytetu u Józefa Zawadzkiego znajdują się do sprzedania następnie xiazki:
1 Statystyka gubernii litewsko grodzieńskiej przez J. E. Lachnickiego F. D. Kamer - Junkra J. M. w Wilnie 1817 u Zawadzkiego in 8vo mal. kop. 30.

2 Nadzwyczajne skutki zwierzecego magnetyzmu, doświadczone na osobie poci żeńskiej w Sztutgardzie Dzieło Lekarza Nick, nieco skrócone w tłumaczeniu, w Warszawie u N. Glücksberga 1818.

DODATEK DRUGI

Wilno dnia 18 stycznia 1818 Roku.

OGŁOSZENIE.

3. Excerpt oświadczenia z Protokołu Potoczny Sąd Gł. Litewsko Wileńskiego drugiego Departamentu w dacie niżej wyrażonej zapisanego pod pieczęcią tegoż Sądu Nowembra 5 dnia 1817 roku wydan.

Roku 1817 nowembra 3 dnia. Na Sądzie Głównym Litewsko-Wileńskim zgo Departamentu stawiając obecnie Adwokat tegoż Sądu W. Mokrzecki oświadczenie poniższe zaniósł i one do wpisania w Protokół podał. Jakowe tak się wyraża, w imieniu JW. Tomasza Mańkowskiego Radcy i Kawalera Orderu Sgo Włodzimierza jako oycy i naturalnego opiekuna, a zaś w rzeczy Eleonory Mańkowskiej nieletniej córki, jako sukcesorki po matce swojej zeszłej z tego świata Ewie z Rostockich Mańkowskiej, zapisując się oświadczenie wspólnie z Manifestem z następujących pobudek s. p. Jerzy Rostocki Sędzia Grodz. Ptu Słonimskiego Dziad Zaitcey się, zawierając słubne związki z Justyną Puchalską, wziął znaczną wyprawę i posagu górą zł-pólch 100,000 sam zaś mając znaczne na procentach summy oraz Ziemskie dobra w Słonimskim Pcie położone, Mieronim, Dziadkowicze, Wołkowskie i dalsze, opisał dla żony swojej a babki Deltki stosowną reformę i dozwoląc tak więc spójczonych funduszów wciągu swego pożyczycia wspólną pracą i staraniem pomnożywszy nader znacznie fortunę, spłodzili, Medarda, Ambrożego synów, Ewę i Ludwikę córki, a następnie przenieśli się do wieczności, nieczyniąc żadnego rozrządzenia, lecz wszelką swoją własność zostawili naturalnemu wedle praw Litt podziałowi, że zaś to potomstwo było wówczas nieletnie zatem z całą swoją fortuną, dostało się w Rząd naturalnej opieki stryjiów swoich rodzonych Romana Pułkownika gwardyi Saskiej. Franciszka Kapitańska w. Poll. Teodozysza Metropolity całej rusi, Michała Kanonika Mohilewskiego Rostockich, w dalszej kolei ciotka żalącey się Ludwika Rostocka zawarła związki szlubne z Płaskowickim, a potem powtórzyła małżeństwo z Busiackim Sędzią, chociaż zatem wzięła na rzecz posagu do 40,000 złt. jednak bez potomnie zchodząc z tego świata też summę posagową powiększoną procentami, wspólnie z licznymi ruchomościami, uymniej wartującą 50,000 złt. zostawiła w spadku nieletniej wówczas siostrze swojej a matce żalącey się Ewie Rostockiej, co wszystko w tym czasie jako już pełnoletni obżalowani żalącey się rodzeni stryjiowie, Medard Sędzia Gr. Nowogr. i X. Ambroży Pleban Nowogr. Rostoccy, częścią w obecnych funduszach zawładali i różne processa bez wiedzy siostry swojej a matki Deltki, z obżalowaniem Płaskowickimi i Busiackimi, i dalszemi o też pozostawili wieści. Kiedy więc takim porządkiem obżalowani stryjiowie opiekując się matką Deltki wszelką jej własność, tak z oyczytego Macierzystego majątku jakoteż ze spadku siostrze Ludwice Busiackiej należną mieli w swoim zarządzeniu, zesłała Ewa Rostocka pod rokiem 1837bra 6 weszła w szlubne związki z żalłym się JW. Tomaszem Mańkowskim Radcą i Kawalerem, a chociaż niejednokrotnie o wydział sobie należny, i powrót swojej własności spadkowej dopominała się, i do Generalnego o wszystko układać umocowała męża swego a oycę Deltki JW. Mańkowskiego nigdy jednak nieotrzymała skutku w tem zaś czasie X. Teodozysz Rostocki Metropolita całej rusi i Kawaler wielu Orderów zchodząc z tego świata zostawił w summach gotowych i na obligacjach górą 800,000 złt. oraz znaczną ruchomość, bibliotekę, brylanty, srebro stołowe, Kawiane i do ozdób swemu stanowi służące, cynę, miedź, porzady, stada, i w różnych innych zapasach górą na złt. 200,000 wartości, niemniej summę za Dekretami Wołyńskiego trybunału na Smogorzewskich do 300,000 złt. zostawił także dobra dziedziczne w Pcie Nowogr. leżące Ruta zwane najmniej 700,000 złt. szacowane, jakowych to wszystkich funduszów, tenże Metropolita Rostocki, przeniósł aktostwo na Romana Rostockiego Pułkownika. W gwardyi Saskiej i na żeszią Ewę z Rostockich Mańkowską matkę Deltki ponieważ Obżalowani stryjiowie Deltki Medard i X. Ambroży Rostocki, z różnych pobudek od wszelkiego spadku przez tegoż Metropolita Rostockiego, oddaleni zostali. Nie obecność wszakże w kraju Romana Rostockiego Pułkownika, a odległe pomieszkanie Matki żalącey się, tego tak zbliżonego nawet spadku, niepozwoili osiągnąć, bowiem obżalowani Medard Rostocki znajdując się w kraju nieposobiwszy wozesnie niejakiś darowny tęczy zapis, od zeszłego jakby Xdza Metropolity na dobra Rute, też dobra niewolnie, gwałtownie i podstępnie zwiadał inne zaś fundusze jakoto: summy gotowe, obligi, srebro, złoto, brylanty biblioteka iak się już wyżej pomieniło, nader znaczny walor wynoszące pretextem eksekutorstwa testamentu zeszłego Metropolity, tak w St. Petersburgu w miejscu rezydencyi zeszłego Metropolity, iakoteż: w różnych

innych miejscach, obżalowani Józefat Bułhak Biskup Brzeski, Adrian Hołownia Biskup Wileń, Mikołaj Bykowski Biskup Troadyjski niemniej jego Sukcessor Jan Bykowski Marszałek Wielizski i dalsze obżalowani wiadome osoby w rząd swój zsięli i do dziś dnia dzierżą, agdy w takim zuzurpowaniu spadek po Metropolicie zostawał, niebawnie zakroczył zgon Xiędza Michała Rostockiego Kanonika Mohilewskiego Plebana Szweksznisńskiego, po nim więc nowo odkrył się spadek z własnego tego zboru w summach ruchomości guro 100,000 złt.; lecz i ten powiększywszy część, przez obżalowanego Medarda Rostockiego, a także zeszłego Franciszka Rostockiego Kapitańska w. Poll. został zabrany, z tych więc wszystkich funduszów matka Zaitcey się Deltki nie otrzymawszy wydziału, w roku 1811 Junii 7 żyć przestęła, zostawiając po sobie jedyną Sukcessorką żalącą się Deltkę w przeciągu zaś tego czasu, Roman Rostocki Pułkownik gwardyi Saskiej zszedł ze świata i ogólny spadek ze stopnia swego poMetrop. całej Rusi po X. Kanon. Mohilewskim i po Kapitańskie w. Poll. Rostockich przeniósł, na Zaitcey się Deltkę a tą koleją, z tych wszystkich stopniów, oraz po matce swęj żalącey się mając niezsprzeczone prawo, do funduszów wyżej poszczególnionych (z okazji iż obżalowani Medard i X. Ambroży Rostoccy wielolicznymi tranzaktami są usunięci od sukcesowania) w trakcie swej nieletności agdy dowiaduje się że Obżalowani Medard Rostocki, nie wydziałwszy siostrze swojej a matce żalącey się zeszłej Ewie z Rostockich Mańkowskiej, z funduszów oyczytych i macierzyńskich należnej części, też fundusze frimurczysz, dobra niedzielne Dziadkowicze, Wołkowskie 33 dymy i kilka seso wlok obszerności, niewolnie Obżalowani Ignacemu Hrabii Tyzenhauzowi Szefowi gwardyi pieszy Littey i Kawalerowi wielu Orderów wyprzedales, a drugie dobra Mieronim także niedzielne własnymi długami obciążony, pod konkurs oddales, również po ciotce żalącey się bez potomnie zeszłej Ludwice z Rostockich Płaskowickiej a potym Busiackiej Sędzinie, spadek guro 70,000 złt. żalącey się należny zabrawszy uzurpuiesz. Nadto spadek wprost prawie na samą jedyną Deltkę należny, po zeszłych Teodozyszu Rostockim Metropolicie Rusi i X. Michała Kanoniku Mohilewskim, po Franciszku Kapitańskie w. Poll. i Romanie Pułkowniku gwardyi Saskiej Rostockich, niewolnie sam jeden (ze skutku różnych opisów niemający od tegoż spadku żadnego prawa) zawładales trwonisz, a mianowicie dobra Rute z attycencyami w Pcie Nowogr. różnemi nieprawami opisanymi zadzierżawisz, długami obciążysz, obręb onych zmniejszyasz i zupełnie niszczysz różnie z różnemi osobami na zomitrzanie Deltce należnego wydziału, a mianowicie z Obżalowanymi Hrabowiczami, Płascowickimi, Busiackimi, Puchalskimi z Rostockimi i innymi osobami znowe, konjekturalnie w krzywdzie Deltki znowo dekreta stanowiąc, wędnie i przed każdym egzemplarzem na świecie Deltki zakrywając, w żadnym tranzakcie, w żadnym Dekrecie o Deltce nie ma wzmianki. Również i Obżalowani Biskupi, Bułhak, Hołownia, Bykowski i jego Sukcessor Bykowski Marszałek, za dzierżawczy spadek zeszłego Metropolity guro 1,300,000 złt. wynoszący, w kadukcie idąc z Obżalowanymi Medardem Rostockim bez bycia Deltki na szkodę jej, w Sądzie Ziemi Nowogr. w Sądzie Gł. Gredzińskim a dalsi na Sądzie zjazdowym Exdywizorskim w Mieronimie rozprawiając się znowe Dekreta formułując, a także i Obżalowani Szef Tyzenhauz wiedząc że Deltka w stopniu oycy i matki Dziadkowicz jest w części znacznej dziedziczką, bez żadnego od Deltki prawa, też części Dziadkowicz posyduesz, intraty zbierasz. Przeto żeby zjad żadna strata i szkoda nie następowala, żeby Dekreta, układy, tranzaktami krzywdę niedziały się niniejszym oświadczeniem wszystkich w ogólności ostrzeżać się, a razem też wszystkich Obżalowanych manifestując, obok tego JW. Radcy i Kawalera Tomasza Mańkowskiego jako oycie naturalny opiekun, a Eleonora Mańkowska córka jako aktorka rzeczy, razem zapowiadają że w swoim czasie, miejscu, z Obżalowanymi krokami prawa, w dopomnieniu się swojej własności ozynić niezamiedbają. U tego oświadczenia podpis następujący. Rafał Francuzawicz.

Zgodne z Protokółem Potoczny Sąd Gł. Sekretarz Dobrzański.

Kancel. Ludwik Raczyński.

2. Sąd Taxatorsko Exdywizorski w majątności Horawcu w powiecie Boryowskim sytuowanej, skutkiem Remissy Sądu Gł. Minskiego zgo Departamentu pod dniem 22gim septembra 1817 zaszłej, taxę oraz exdywizyją majątności Horawcu w powiecie Boryowskim, a Gdziewa w powiecie Wilejskim leżących przeznaczających, agitujący się, uprzednią swą awizacją przez gazetę Kuryera Litt. wszystkich kredytorów i Pretensorów W. B.

nedykta Bołtucia b. Pisarza Ziem. Powiatu Słuckiego, o terminie powtórnego zjazdu swojego na dzień 16 miesiąca Decembra roku bieżącego naznaczonym, zawiadamiając, niestanność ich pod warunkiem ammissy zastrzeżł; Kiedy jednak tenże Sąd dostrzeżę, że ciż kredytorowie jedni bardzo w małej liczbie w czasie ude-terminowanym stanność swą oświadczyli, a dalsi ani sami przez się, ani przez Plenipotentow swoich niejawili się; jakowym powodem Sąd na straż czasu w próżnym oczekiwaniu, a Massa kredalna na uszczuplenie fundu-szu narażonemi zostają; kiedy w stosowność do wyrazów Remissy: „ Nieczyniąc żadnych zwłók i odkładów, niezwa-„ żając na niestanność lub odstąpienie którejkolwiek stio-„ ny“ Wyraźnie czynić zwłokę zaprzeczając; obok tego i w własnym przekonaniu swoim nieupatrując szczególnych pobudek do odroczenia, polecone sobie dzie-ło znajduje się w obowiązku narychlejszego ukończenia; a z przyczyny samey tylko niestanności kredytorów, po zeyściu czasu napróżnym ich przyścia oczekiwaniu; niemniej powodem zbliżoney kadencyi Trzykrólskiej Akt ju-rydykcyi swojej odroczyć musi; przeto też sądy swoje odwołać na dzień trzynasty marca roku następującego 1818go każąc, powtórną awizacyą do gazety kuryera Litt. uszyskłych kredytorów i pretensorów W. Benedykta Bołtucia ten jeszcze raz ostętni wezwac postanawia. Ażeby zas w takowym terminie 17go Marca 1818, ciż kredytorowie i pretensorowie zdołali te czną gotowością sami przez się, lub przez Plenipotentów swoich do Sądu niniejszego stawali; niemniej w stosowność do Remissy Sądu Głłgo Mińskiego 2go Departamentu niedoimki Skar-bowe ze składek kredytorskich utatwić determinującę, ażeby każdy z Kredytorów i Pretensorów w proporcyz do każdego. tysiąca złotych w dopominku niesionego po pięć rubli srebrnych na cel opłacenia porzlin Skarbowi Mo-narszemu należnych, remanentem na folwarku Godziewie pod konkurs idącym zaliczających się, wespół z dalaryami Dekretem Remissynym Sądu Głłgo Mińskiego 2go De-partamentu dla Sądu i jego Kancellaryi, tudzież komo-rników i Woźnego przez Sąd niniejszy zadeterminowanemi, pod kwit kancellaryi tegoż Sądu przed wpisaniem aktoratu swojego wniósł i zaliczył; pod nieochybnym rozciągnięciem warunku zakreślenia amissy, nakazuje. I naostatek ażeby żaden z kredytorów i pretensorów nie-wiadomością w tey mierze składać się nie mógł; przez niniejszą Awizacyą kosztem administracyi utatwić się mającą, ostrzeżę. Dan 1817 Decembra 22 dnia.

Franciszek Gurski Exdywizor Prezydujący.

Wiktor Jabłoński Podśędek Słucki Exdywizor.

Ignacy Poklewski Kozieł Pisarz Ziem. Ptu Borys. Exd.

Józef Kozaryn Sądu Exdyw. Regent.

2. Wedle Ukazu Jego Imperatorskiej Mości Samowła-dającego całą Rossyą etc. etc. etc.

Pozew Edyktałny z powództwa Urodzonego Piotra Zienkowicza byłego Chorążego i Sędziego Granicznego Pttu Oszmiańskiego przed Sąd Taxatorsko Exdywizorski w majątności Równopola w Ptoie Oszmiańskim za Remisą Sądu Głłgo Litewsko Wileńskiego 2go Departamentu ufundowany, po urodzonych; Michała Hrabi Tyszkiewicza Pułkownika woysk Polch i Kawalera, Marcina Ważyńskiego Marszałka Pttu Oszmiańskiego, Macieja Zabłockiego Prezydenta Granicznego Oszmiań, Bronsę Dederkę byłego Prezydenta Sądu Głłgo 1go Departamentu, Joachimowi Bałharynowi Marszałkowi Pttu Wołkowyskiego, Kszmierzowi i Antonelli Czechowiczom Marszałkom byłym Pttu Oszmiańskiego. Rektorowi Karędze Marszałkowi Pttu Kalwaryjskiego. Ambrożemu byłemu Podkom. Pttu Oszmiań Ałoizemu Porucznikowi byłych woysk Polskich Jankowskim. Samuelowi Wołkowi byłemu Prezydentowi Ziemskiemu Oszmiańskiemu, Kszmierzowi Rodkiewiczowi byłemu Sędziemu Grodzkiemu Oszmiań, Benedykt i Mechrylda Jasi-wiczowny, Teresę Narkiewiczową, Janę Iwaszkiewiczą, Mar-cina Bielskiego, Fortunatę z Klimińskich Zienkiewiczową Chorążyną była Pttu Oszmiańskiego, Walentego Jankowskiego Sędziego Granicznego Oszmiań, Andrzeja Potoc-kiego Sędziego Granicznego Pttu Wilkomirskiego, Adama Woiniusza, z Xiędzą Morsztyną Michalskiego Proboszcza Szczorsowskiego, Andrzeja Zmijowskiego Rotmistrza Ptu Słonińskiego. Antoniego i Izabellę Chądzyńskich Sowietnikow Tytularnych i Strabczych Pttu Oszmiań, Joannie i Dominice Czernikownom, Janowi Remberowiczowi Regentowi Ziemskiemu Słonińskiemu, Adamowi Kojackiemu Sędziemu Granicznemu Pttu Oszmiań. Antoniemu Gabryłowiczowi Skarbnemu Pttu Oszmiańskiego, Aniele i Bogumilę Bogusławskie in post Pobiedzińskim Mikołajowi Leszczyńskiemu. Justynowi Jaszińskiemu Sędziemu Granicznemu Ptt. Wileńskiego, Janowi Packiewiczowi Kpitanowi woysk Rossyjskich, Szymonowi Mietiewiczowi, Starozakonnemu Klacze kupcowi i Obywatelowi Wileńskiemu, Starozakonnemu Zelikowiczowi w Solach mieszkającemu, oraz dalszym kredytorom, i pretensorom do konkursu należącym,

Po Wincentego Bortkiewicza Sędziego byłego Ziemskiego Pttu Zawilejskiego, Sukcessorom zeszłego Piotra Tęczyłowskiego Biskupa Belineńskiego, Xięcia Karola Radziwiłł-łę. Władysława Mostowskiego, Julię Grafinią Judycką in post Radziwiłłową Xnę Berdyczewską, Barbarę z Szczytow Rudominową Chorążyną była Brasławską, Tadeuszowi Kundziłowowi Biskupowi i całej prześwietney Kapitułe Wileńskiej, Ignacego Zawiszę Marszałka byłego Pttu Kowieńskiego. Jana Zienkowicza Pułkownika woysk Polski ch, Adama Brońca Marszałka dworu Saskiego, Ignacego i Lu-dowikę Chomińskich Szambelanow dworu Polskiego, Sukcessorom zeszłego Jerzego Lipnickiego Podatolego Inflan-dzkiego, Adwokata Sądu Głłgo Litewsko Wileńskiego 2go Departamentu, Starozakonnego Judela Newtelowicza Gru-szkę, Starozakonnego Rytowta Berkę mieszkańców Witeb-skich i dalszych wszystkich wierzycielow, Pretensorow, Debitorow, i jako fundusze na satysfakcyą wierzycieli po-święcony utrzymujących. Stosownie do ogólnego ze wszy-stkiemi Obzłaowanymi na Sądzie złożyć się mającego ra-chunku, i objaśnienia, z którym Załuiący narychle u-chodząc sam, iskoteż wszystkim Debitorom zmniejszając expensę, i skracając proces, o terminie Dekretem zjaz-dowym na oczewistą rozprawę naznaczonym awizując; poz-ywa w prosbach w skutek Dekretu Sądu Głłgo Litewsko Wileńskiego 2go Departamentu na dniu 29gim miesiąca 7bra 1817 roku zapadłego taxę i exdywizyą Równopola na-znaczonego, i Dekretu zjazdowego Taxatorsko Exdywizor-skiego w Równopolu na dniu 16 mca Xbra 1817 zapadłego i ogłoszonego, z terminem stawania wszystkim Kredytorom Debitorom, i pretensorom w dniu 10 miesiąca 7bra 1818 roku i złożenia komportacyi; oraz aktow inkwizycyi, kalku-lacyi, weryfikacyi determinującego, o nakazanie w tymże terminie pod utratą wszelkich pretensyw spełnienia kom-portacyi, i przystąpienia do oczewistego wyroku o detrun-katę nadpłat, tak o konto kapitałów, jako tez procentow co do summ realnych, o kasatę pretensyw niesprawiedli-wie poformowanych, i o extradycyą oblgow, do satysfakcyi ogólney widzi bydz siebie obowiązany; przeto z wyra-żonemi dopiero Obzłaowanymi, i w podobnym rodzaju z dal-szemi Debitorami, Kredytorami, i pretensorami okazać się mogącemi: o przyjęcie całkowitey satysfakcyi za ich nale-żności na funduszu pod konkurs oddanym. Co zas do Obzłaowanych debitorow i Obzłaowanego Bortkiewicza Sę-dziego byłego Ziemskiego Pttu Zawilejskiego isko Kawen-ta, i za dług Houwalta byłego Prezydenta Grodzkiego Powiatu Wileńskiego na kamienicy Załuiącego oparty od-powiadającego, a rekognicyą summ, za dowodami piśma i rachunkami wyisnić się mających, o uznanie Obzłaowane-go Sędziego Bortkiewicza odpowiedzialnym stosownie do Jego opisu. I o lokacyą na tem funduszu, czyli o rozdział proporcjonalny pomiędzy realnych wierzycielów. Nsko-niec o decydowanie tego wszystkiego co przez wyniesio-nę i na nierwszym terminie zjazdu Sądu Exdywizorskiego do Dekretu łączone żaloby objęte, i przez sprawę do-wiedzionym zostanie. Salva melioratione tey żaloby.

Roku 1818 mca Januar. 12 dnia. Woźny niżej pod-pisany zeznając iż takowy pozew w sprawie Piotra Zienko-wicza byłego Chorążego i Sędziego Granicznego Ptu Oszmiańskiego. Po JWW. JmPanow, Michała Hrabi Tysz-kiewicza Pułkownika woysk Polskich i Kawalera, Marcina Ważyńskiego Marszałka Powiatu Oszmiańskiego Macieja Zabłockiego Prezydenta Sądu Granicznego Ptu Oszmiańskie-go, oraz dalszych w żalobie wyrażonych Kredytorow, i pretensorow. Po JO. JW. Wincentego Bortkiewicza Sę-dziego byłego Ziemskiego Pttu Zawilejskiego JO Xięcia Ka-rola Radziwiłłę, Sukcessorom zeszłego Piotra Tęczyłow-akiego Biskupa Belineńskiego. Władysława Mostowskiego. JO. Julię Grafinię Judycką in post Radziwiłłową, Xnę Berdyczewską, Barbarę z Szczytow Rudominową Chorążyną była Brasławską. Tadeuszowi Kundziłowowi Biskupowi, i całej prześwietney Kapitułe Wileńskiej, Ignacego Zawiszę Marszałka byłego Pttu Kowieńskiego, Janowi Zienko-wiczowi Pułkownikowi woysk Polskich, Adama Brońca Marszałka dworu Saskiego. Ignacego i Ludowikę Chomiń-skich Szambelanow dworu Polskiego. Sukcessorom zeszłego Jerzego Lipnickiego Podatolego Inflan-dzkiego, Adwo-kata Sądu Głłgo Litewsko Wileńskiego 2go Departamen-tu. Starozakonnego Klaczkę kupca i obywatela Wileńskie-go, Starozakonnego Judela Newtelowicza Gruszkę, i Sta-rozakonnego Rytowta Berkę mieszkańców Wileńskich, i dalszych debitorów do powiększenia massy funduszu nale-żących przed Sąd Taxatorsko Exdywizorski w majątności Równopola w Pttcie Oszmiańskim ufundowany, i wyniesio-ny do Kuryera Litewsko Wileńskiego dla trzykrotney awi-zacyi podałem, a tym wszystkim którzy nie są w tey Gu-berni zamieszkali ad valvas przybiłem.

Bonawentura Bancewicz W. P. W.

Roku 1818 mca Januar. 12 dnia przed aktami Ziem. Pttu Wileń. stawiając osobiscie woźny w górze wyrażo-ny podanego pozwu relacyą zeznał.

Przyiałem Dominik Romanowicz Ziem. Pttu Wileń. Regent.

Wilno Dnia 18 Stycznia 1818 Roku.

O B W I E S Z C Z E N I E

Polne Prowiantskie Kommissyonierstwo od. dzielnego Litewskiego Korpusu, stosownie do woli JEHO CESARZOWICZOWSKIEY MOSCI i WIELKIEGO XIĘCIA KONSTANTY. NA PAWŁOWICZA, wzywa niniejszym życzącym wejść w targi licytacyjne na dostawę dla tegoż korpusu zapasow prowiantu i furażu, od daty 1go czerwca 1818 do dnia 1go stycznia 1819 roku, a szczegulności: dla oddziałow Gwardyi, Kompanii Artylleryi i innych Komend w Warszawie znajdujących się, do Warszawskich i Pragskich magazynow: mąki 12365 четwertни 4 четвewыков lub też żyта 18253 korey Warszawskich, krup 1528 четвewыни 3 четвewыков 2½ garcy, owsa 57195 четвewыни 4 четвewыков 6 garcy, siana 247721 pudow 10 funtow, słomy 57823 pudow 20 funtow. Dla 27 pieszeы dywizyi rozlokowaney w Grodzieńskiej Gubernii w powiatach: Lidzkim, Nowogrodzkim, Słonimskim, Rożańskim, Kobryńskim, Brześć-Litewskim, Wołkowyskim, Grodzieńskim i Prużańskim; niemniey, dla nienależących do tego korpusu, lecz w obrębie onego znajdujących się miejscowey straży: grodzieńskiego garnizonowego batalionu, i Powiatowych Inwalidnych komend, a w ogóle na Grodzieńską Gubernią mąki 30,327 четвewыни, krup 5780 четвewыни 5 четвewыков 2 garcy. Dla 28ey pieszeы dywizyi rozlokowaney w Gubernii Wołyńskiej, w powiatach: Dubieńskim, Łuckim, Kowelskim, Włodzimieńskim Ostrogskim, Zaslawskim, Rowieńskim, Krzemienieckim, i Starokonstantynowskim; niemniey, dla nienależących do tego korpusu miejscowey straży Powiatowych Inwalidnych Komend, a w ogóle na Wołyńską Gubernią: mąki 59441 четвewыни 2 четвewыки, krup 5706 четвewыни, 7 четвewыков 7½ garcy. I w Obwodzie Białostockim dla nowoformujących się dwóch grenadyerskich i iednego karabiniernego polków, w Powiatach: Bielskim i Brańskim; tudzież, dla nienależących do korpusu: miejscowey straży: Białostockiego garnizonowego batalionu, i powiatowych Inwalidnych komend, a w ogóle na obwod Białostocki: mąki 15807 четвewыни 4 четвewыков, i krup 1294 четвewыни 3 четвewыки 5 garcy.

Targi na dostawę prowiantu i furażu dla woysk w Warszawie i okolicach onęy kwartuujących, w myśl woli JEHO CESARZOWICZOWSKIEY MOSCI WIELKIEGO XIĘCIA agitowane będą, w tém Kommissyonierstwie w miesiacu marcu roku bieżącego targ

O B Ъ Я В Л Е Н І Е.

Полевое Пrowiantское Коммиссионерство отдѣльнаго Липовскаго Корпуса, по повелѣнію ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЫСОЧЕСТВА ГОСУДАРЯ ЦЕСАРЕВИЧА и ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ КОНСТАНТИНА ПАВЛОВИЧА, дѣласть чрезъ сие вызовъ желающихъ къ торгамъ на поставку для продовольствія сего корпуса съ 1го Іюня 1818 по 1е Генваря 1819 годовъ провіанта и фуража, имянно: для Гвардейскихъ полковъ, Артиллерійскихъ ротъ и прочихъ Командъ въ Варшавѣ находящихъ въ Варшавскіе и Прагскіе Магазины муки 12,365 четвершей 4 четвериковъ или вмѣсто оной ржи 18,253 Варшавскихъ корцовъ; крупъ 1,528 четвершей 3 четвериковъ 2½ гарнцовъ, овса 57,195 четвершей 4 четвериковъ, 6 гарнцовъ; сѣна 247,721 пудъ 10 фунтовъ, соломы 57,823 пудъ 20 фунтовъ. Для 27 пѣхотной Дивизіи расположенной Гродненской Губерніи въ повѣтахъ: Лидскомъ, Новогрудскомъ, Слонимскомъ, Рожањскомъ, Кобринскомъ, Брестъ-Литовскомъ, Волковыжскомъ, Гродненскомъ и Пружанскомъ, а такъже для не принадлежащихъ къ корпусу, но въ раіонѣ онаго находящихъ въ внутренней стражи Гродненскаго Гарнизоннаго Баталіона и уѣздныхъ инвалідныхъ Командъ, всего по Гродненской Губерніи муки 30,327 четвершей, крупъ 5780 четвершей 5 четвериковъ 2 гарнцовъ. Для 28 пѣхотной дивизіи расположенной Волинской Губерніи въ Повѣтахъ: Дубенскомъ, Луцкомъ, Ковельскомъ, Владимирскомъ, Осипрогскомъ, Заславскомъ, Ровенскомъ, Кременецкомъ и Спароконстантинскомъ; а такъже и для не принадлежащихъ къ корпусу внутренней стражи: уѣздныхъ инвалідныхъ Командъ всего по Волинской Губерніи: муки 59,441 четверши 2 четвериковъ, крупъ 5706 четвершей 7 четвериковъ 7½ гарнцовъ и въ Бѣлостоцкой области для формирующихся вновь двухъ Гренадерскихъ и одного Карабинернаго полковъ въ Бѣльскомъ и Брањскомъ Повѣтахъ, равно не принадлежащихъ къ корпусу внутренней стражи Бѣлостокскаго Гарнизоннаго Баталіона и уѣздныхъ инвалідныхъ командъ всего по Бѣлостокской области: муки 15807 четвершей 4 четвериковъ и крупъ 1294 четвершей 3 четвериковъ 5 гарнцовъ.

Торги на поставку провіанта и фуража для войскъ въ Варшавѣ и окрестности квартирующихъ съ утверждения ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЫСОЧЕСТВА ЦЕСАРЕВИЧА будутъ производиться въ семь Коммиссионерствѣ въ мартѣ мѣсяцѣ сего года,

первый, 11, drugi 13, a трzeci 15 dnia marca, a przytém na dobiecie targow dni trzy 17, 19 i 20 dzień tegoż miesiąca marca. Dla woysk zaś w granicach Państwa Rossyyskiego rozpołożonych. Stosownie do urządzenia Prowiantskiego w dniu 23 marca 1816 roku. Naywyższym Rozkazem konfirmowanego, czynione będą targi w Skarbowych Izbach w Grodzieńskiéy, na dostawę prowiantu wyrachowanego na Grodzieńską Gubernią w miesiącu lutym r. b. targ pierwszy 4, drugi 6, a трzeci 8go, dnia lutego, nadto dni trzy dla dobiecia targow 10, 12, i 14 dzień tegoż mca; w Gubernii Wołyńskiej na dostawę prowiantu wyrachowanego na Gubernią Wołyńską podobnie w miesiącu lutym r. b. pierwszy 21, drugi 23, a трzeci dnia 25, lutego; nadto trzy dni na dobiecie targow: 27 lutego i 3 marca; w Rządzie zaś obwodu Białostockiego na dostawę prowiantu wyrachowanego na obwód Białostocki naznaczone targi w tychże samych terminach, co i w Grodzieńskiéy Skarbowéy Izbie.

Stosownie do woli JEGO CESARZOWICZOWSKIEY MOSCI Wielkiego Xięcia Życzący wziąć na siebie Liwerunek obowiązani są dla zabezpieczenia w tém względzie skarbu, złożyć kaucye na piątą część Liwerunkowéy Summy, a po zawarciu Kontraktów będą niezwłocznie wydane Kontrahentom zadatki naprzód, również na piątą część Summy Liwerunkowéy, lecz za osobną już kaucyą. Pieniądze Zadatkowe przed nadeysciem targow będą przesłane do Izb Skarbowych, aby Kontrahenci niemieli najmniejszéy zwłoki w odbieraniu onych

Warunki potwierdzone przez JEGO CESARZOWICZOWSKĄ MOSC — mogą w każdym czasie być widziane przez życzących uskutecznić wspomnianą dostawę, albowiem te znajdują się tak w tém Kommissyonierstwie, iako też w Izbach Skarbowych Grodzieńskiéy Wołyńskiéy, i w Rządzie Obwodu Białostockiego.

первый 11, второй 13 и третій 15 числа а затѣмъ при перешоржкѣ 17, 19 и 21 числа погоже марта мѣа. А для войскъ въ границахъ Россіи расположенныхъ на основаніи положенія о Провіантскомъ управленіи въ 23 день марта 1816 года ВЫСОЧАЙШЕ Конфирмованнаго въ Казенныхъ Палатахъ, какъ то: въ Гродненской, на поставку провіанта исчисленнаго по Гродненской Губерніи въ февралѣ мѣсяцѣ сего года первый 4, второй 6 и третій 8 числа, а затѣмъ при перешоржкѣ 10, 12 и 14 числа погоже февраля; въ Волинской на поставку провіанта исчисленнаго по Волинской Губерніи сего года въ томъже февралѣ мѣсцѣ первый 21, второй 23 и третій 25 числа, а затѣмъ при перешоржкѣ 27 февраля 1 и 3 марта, и въ Бѣлостокскомъ областномъ Правленіи на поставку провіанта исчисленнаго по Бѣлостокской области въ тѣже самыя сроки какъ и въ Гродненской Казенной Палатѣ.

По соизволенію ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЪСОЧЕСТВА ЦЕСАРЕВИЧА желющіе взять на себя подрядъ, при семь разѣ должны въ обезпеченіе казны представить залогъ на пятую только часть подрядной суммы; а по заключеніи контрактовъ немедленно будутъ выданы подрядившимся задатки въ передъ тоже до пятой части подрядной суммы подъ особыя залогы, задаточныя деньги предъ наступленіемъ шорговъ будутъ высланы въ Казенныя Палаты дабы подрядившіеся нимало немедля могли получать оныя.

Кондиціи утвержденные ЕГО ИМПЕРАТОРСКИМЪ ВЪСОЧЕСТВОМЪ ЦЕСАРЕВИЧЕМЪ для предьявленія желающимъ при сихъ шоргахъ во всякое время можно видѣть въ семь Коммисіонерствъ, а равно и въ Казенныхъ Палатахъ Гродненской, Волинской и въ Бѣлостокскомъ областномъ Правленіи.

Оберъ - Провіантмейстеръ и Кавалеръ Скребицкій.

Членъ Коммисіонерства Качковскій.

Секретарь Гулакъ.